

ABSOLUT-poslednja stvarnost, ki ni odvisna od ničesar;

ABSTRAKCIJA-miselni postopek pri procesu tvorjenja pojmov, v katerem ločimo v stvari bistvene lastnosti od nebistvenih, individualnih in slučajnih; **AGNOSTICIZEM**-stališče, po katerem je človekovo spoznanje omejeno na stvarnost;

AKSIOLOGIJA-splošna teorija o vrednotah in vrednotenju;

ANTROPOCENTRIZEM-nazor, po katerem je človek središče sveta in kozmosa; **ANTROPOLOGIJA**-filozofska disciplina, ki razlaga človekovo bistvo; **APOSTERIORIZEM**-spoznavnoteoretsko stališče, po katerem ni nobenega vnaprejšnjega spoznanja;

APRIORIZEM-s.s., po katerem je del spoznanja pred izkustvom in od njega neodvisen;

ATOMIZEM-kombinacija stavčne in formalne logike;

BISTVO-tisti znaki predmeta, brez katerih ta ne bi bil to, kar je;

BIT-najsplošnejša lastnost vsega, kar obstaja kot dejanskost;

BOG-vsemogočno, nadnaravno bitje, ki je ustvarilo svet;

ČAS-oblika obstoja materije, ki izraža njeno trajanje;

ČLOVEK-zavestno družbeno in zgodovinsko bitje;

ČUTNOST-sposobnost čutnega zaznavanja;

DEDUKCIJA-način sklepanja, iskanje resnice, spoznanja;

DEFINICIJA-opredelitev (definiendum - del, ki ga definiramo; definiens - del, s katerim definiramo);

DELO-temeljni proces človekovega načina obstoja;

DETERMINIZEM-nazor, po katerem vladajo v svetu objektivna zakonitost, nujnost in vzročnost;

DIALEKTIKA-metoda sklepanja pri Platonu;

DOGMATIZEM-način teoretskega mišljenja, ki je vezan na neko nesprejemljivo resnico;

DUALIZEM-nauk, po katerem temelji celota vsega bivajočega na dveh med seboj neodvisnih načelih;

DUH-pri kristjanih nevidna, le od boga odvisna substanca;

DUŠA-nesnovno načelo človekovega bivanja;

EKONOMIJA MIŠLJENJA-načelo, po katerem moramo sprejeti med enakovrednimi razlagami nekega pojava tisto, ki ta pojav pojasnjuje z najbolj skupimi dejstvi;

EKSISTENCA-obstoj;

EPISTEMOLOGIJA-spoznavna teorija;

ESTETIKA-nauk o lepem;

ETIKA-teorija morale, nauk o dobrem;

FENOMENALIZEM-nauk, po katerem spoznavamo stvari takšne, kakršne se nam kažejo;

FIDEIZEM-nauk, po katerem ima vera prednost pred razumom in znanostjo; **FORMA**-oblika;

FUNKCIONALIZEM-poudarja nadrejenost uporabne, praktične funkcije; **GIBANJE**-sprememba odnosov med predmeti in znotraj njih;

GNOSEOLOGIJA-spoznavna teorija;

HEDONIZEM-užitek je temelj narave in človekovega ravnanja;
HIPOTEZA-predpostavka, prvi pogoj znanstvene teorije-predlog, da se neko trditev sprejme za resnično;
IDEJA-zamisli;
IDEOLOGIJA-znanost o idejah;
INDUKCIJA-oblika sklepanja in zajemanja posameznih točk, iskanje posamičnih lastnosti;
INTENCIONALNOST-naravnost zavesti na svoj predmet; **I**
RACIONALIZEM-filozofske usmeritve, ki zanikajo racionalnost sveta;
IZKUSTVO-čutnozaznavni odraz zunanjega sveta;
JEZIK-katerikoli znakovni sistem, ki služi za sporazumevanje med člani določene skupnosti; **KLASIFIKACIJA**-razvrstitev po nekem zaporedju;
KOGNITIVNOST-spoznavnost;
KVALITETA-lastnost;
LOGICIZEM-ena izmed glavnih smeri v teoriji matematike 20.stol.;
METAFIZIKA-obravnavanje nefizičnega, nadčutnega sveta;
META ZNANOSTI-nimajo določenega predmeta proučevanja, niso napovedljive, lahko samo ugibamo in sklepamo;
METODA-opredeljen, definiran proces za doseganje spoznanjskega cilja;
METODOLOGIJA-veda o zaključevanju hipotez in dokazovanj;
MIMEZIS-posnemanje;
MISEL-rezultat miselnega procesa;
MIŠLJENJE-produkt dejavnosti možganov;
MODUS TOLLENS-pravilo za dokazovanje logičnega sistema naravne dedukcije;
MONIZEM-filozofska smer, ki izhaja pri razlagi sveta iz enega samega načela; **MORALA**-nравnost;
NIČ-z negacijo izražen neobstoj;
NASPROTJE-odnos med izključujočimi se pojmi;
NAPOVEDLJIVOST-visoka stopnja verjetnosti nekega postopka;
ONTOLOGIJA-nauk o biti;
PARADOKS-logično protislovje;
POJEM-z besedo izraženo bistvo nekega predmeta;
POLARNOST-moment nasprotja;
PRAKSA-delovanje;
RACIONALIZEM-priznavanje suverenosti nadvlade razuma nad drugimi izvori spoznanja;
RAZUM-duhovna, umska dejavnost;
RELIGIJA-oblika družbene zavesti, ki temelji na verovanju;
RESNICA-sodbe z objektivno stvarnostjo;
SEMANTIKA-stavčna logika, katere osnovni predmet razmišljanja je zgradba stavka, pomenski vidik;
SPOZNANJE-proces simbolnega odražanja in reprodukcije stvarnosti v človekovem mišljenju;

TAVTOLOGIJA-istoslovje, zaključki vseh stavkov so vedno resnični;

TEOLOGIJA-nauk o bogu;

TEORIJA-sistem potrjenih hipotez;

UNIVERZALIJE-termin, ki je v srednjem veku označeval splošne pojme;

ZAVEST-najvišja, izključno človeška oblika spoznavanja;

ŽIVLJENJE-način obstoja organizmov